Ankenævnet *for* Forsikring

Den 26. juni 2019 blev i sag nr. 93186:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en retshjælpsforsikring. Klageren har i et klageskema af 5/12 2018 til nævnet blandt andet oplyst:

> "Kort redegørelse for sagen
> Mentalerklæring var udarbejdet i [Psykiatrisk Center] i marts 2016 på afdeling med adresse …. Erklæringer, der er underskrevet af autoriserede specialister revurderes ikke hos administrative instanser, der ikke er ansvarlige for indhold uanset af hvem betaler løn. En underskrift af overlæger annulleres straks, fordi han deltog slet ikke i undersøgelse. Den anden læge havde 2 samtaler 45 min hver og 30 min kropsundersøgelse. 2 Psykologer havde konkluderet lige det modsatte med psykiatristen pga. 4 times tester i alt muligt.
> Behov for at anlægge sagen kom efter møde den 5.11.2018, da strafferammer var udtømte for at ophæve behandlings dom, der ikke virker i 3 år, fordi diagnosen er fusk og snyd. Min advokat kom i beslutning at trække dokument fra sagen via civilsagen om dokument anerkendelses formål og derefter bruger det til genoptagelse af hele straffesagen. Sagen stor til klart sejr, fordi intet er bekræftet i psykiatriske del af erklæring i praksis.
> Læger regnes med samspil med mig, men jeg er ikke interesseret, da jeg stor til erstatning i tilfælde af genoptagelse af straffesag.
> Omstændighederne har vist sig klare i november 2018.
> Hvis I har brug for selve erklæringen, kan jeg sende den.
> Min advokat sent også processkrift, men den er i rtf.format og jeg kan ikke vedhæfte den lige nu.
>
> Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
> Retshjælpsdækning til min advokat, der vil føre sagen om annullering af min mentalerklæring, der ikke svarer sin anerkendelses formål og er derfor pur lægefusk.
> Mentalerklæring var i en straffesag som dokument og har vist sig ubrugeligt på diagnosen, påstande, konklusioner.

…
Det er sagen om en dokuments anerkendelses formål. Når dokument er annulleret, kan man søge om genoptagelse af straffesag. Det søger vi ikke retshjælp for. Vi søger retshjælp til kun sagen om dokument, der er en civilsag."

Selskabet har i brev af 3/1 2019 til nævnet blandt andet anført:

"Vi har modtaget klage i ovennævnte sag. Klager ønsker retshjælp til at anlægge en sag om annullering af en mentalerklæring, som blev udfærdiget i forbindelse med en straffesag mod klager, idet klager anfører, at såfremt mentalerklæringen annulleres, kan der søges om genoptagelse af straffesagen.
…
Alka Forsikring modtog ved mail af 13. november 2018 anmodning om retshjælp til sagen, idet klagers advokat oplyste, at en sag om tilsidesættelse af en mentalundersøgelse ikke var helt ligetil og han derfor havde betinget sig, at sagen var dækket af forsikringen inden han anlagde den.

Klagers advokat forklarede, at sagen udsprang af en straffedom afsagt i 2016, hvor klager blev dømt for […]. Den omstridte mentalerklæring var udarbejdet i forbindelse med denne straffesag og erklæringen var i dag til stor gene for klager. Klagers advokat bestred, at erklæringen havde hold i virkeligheden, idet psykiaterens diagnose var stillet på utilstrækkeligt grundlag.

Da der ifølge klagers advokat ikke i det psykiatri retlige system er nogen myndighed, der kan tilsidesætte eller korrigere en mentalundersøgelse ønskedes sagen rejst for domstolene 'som har kompetence til at efterprøve alle aspekter af en straffesag' og såfremt advokatens klient vandt den påtænkte sag, ville den danne basis for et betydeligt erstatningskrav i henhold til Retsplejeloven.

Af sagsøgerens udkast til processkrift (stævning) fremgår det, at formålet med omstødelsen af mentallægeerklæringen er at få genoptaget straffesagen og strafudmålingen.

Alka Forsikring meddelte ved brev af 16. november 2018, at søgsmålsgrunden efter selskabets opfattelse var opstået på det tidspunkt, hvor mentalundersøgelseserklæringen var udfærdiget - 16. marts 2016 - og således før forsikringen i selskabet var trådt i kraft den 16. juli 2018 og selskabet derfor med henvisning til forsikringsbetingelsernes afsnit 4 ikke kunne yde retshjælpsdækning til den påtænkte sag.

Ved mail af samme dato anførte klager, at striden om mentalerklæringen først var opstået den 5. november 2018, da mulighederne for at få ophævet sagen viste sig udtømte.

Alka Forsikring fastholdt imidlertid sin stillingtagen til sagen ved mail af 16. november 2018, idet selskabet endvidere påpegede, at der i øvrigt ikke var taget stilling til om sagen opfyldte forsikringsbetingelsernes øvrige bestemmelser for dækning, herunder især afsnit 2.3 og 5.7.

Klager indbragte herefter ved mail af 16. november 2018 sagen for selskabets kundeklageafdeling.

Ved mail af 22. november 2018 besvarede selskabet klagen og fastholdt igen den trufne afgørelse - bl.a. under henvisning til at klager allerede - dels da erklæringen forelå dels i 2017 - havde for-

søgt at få den omstødt. De faktiske omstændigheder og den væsentligste årsag til tvisten var således opstået forud for forsikringens tegning i Alka Forsikring.
…
Klager har siden 16. juli 2018 været omfattet af en familieforsikring i Alka Forsikring. Forsikringen omfatter således retshjælpsdækning til sager, hvis søgsmålsgrund er opstået efter dette tidspunkt.

Af forsikringsbetingelserne for retshjælp fremgår det af afsnit 3, at forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet. Ved en tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunnet løse, og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift. Det er desuden en betingelse, at der er rimelig grund til at indbringe sagen for domstolene eller for voldgift.

Af forsikringsbetingelsernes afsnit 4 fremgår det, at forsikringen dækker omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden indtræder i perioden fra forsikringens ikrafttræden og indtil dennes ophør samt at søgsmålsgrunden anes for indtrådt på tidspunktet for den væsentligste årsag til tvisten.

Af afsnit 5.7 fremgår det, at straffesager som udgangspunkt ikke er dækket på retshjælpsforsikringen. Kun civilretlige tvister, som afgøres i forbindelse med en straffesag kan dækkes.

Som det fremgår af Styrelsen for Patientsikkerheds brev til klager af 2. februar 2017 afviste styrelsen allerede den 29. august 2016 og den 27. januar 2017, at de kunne behandle klagen. 'Tvisten' om mentalerklæringen har således bestået i hvert fald siden den 29. august 2016.

Som styrelsen anfører bliver en mentalerklæring udarbejdet efter Retsplejelovens § 809 til brug for rettens vurdering af, hvilken retsfølge en overtrædelse af straffeloven bør medføre og mentalerklæringen er således et led i straffesagen.

Såfremt den mentalundersøgte ønsker at omstøde eller ændre en eventuel behandlingsforanstaltning, som udspringer af retssagen (og mentalundersøgelsen) skal straffedommen ankes, idet det er anklagemyndigheden der skal påse foranstaltninger, der er idømt efter straffelovens §§ 68, 69 og 70.

Som det fremgår af straffelovens § 72, stk. 2, skal bestemmelse om ændring eller endelig ophævelse af en foranstaltning efter ovennævnte §§ træffes ved kendelse efter anmodning fra den dømte, en bistandsværge, institutionsledelse eller kriminalforsorgen, hvorefter anklagemyndigheden snarest indbringer spørgsmålet for retten.

Det fremgår, at klager søger om retshjælp til annullering af mentalerklæringen til brug for ophævelse af en [dom] med efterfølgende genoptagelse af straffesagen og tilkendelse af erstatning efter Retsplejelovens regler.

En tvist om en [dom] på baggrund af en mentalerklæring indhentet under en straffesag kan ikke karakteriseres som en civil tvist.

Det vil således være tvivlsomt om en sag, om annullering af en mentalerklæring indhentet til brug i en straffesag, vil kunne føres som en civil sag for domstolene.

> Udover det faktum, at søgsmålsgrunden er opstået knap halvandet år forud for forsikringens tegning finder Alka Forsikring også, at der principielt er tale om en så uadskillelig del af straffesagen, at retshjælpsdækning er undtaget i henhold til forsikringsbetingelsernes afsnit 5.7.
>
> Vi må således fastholde, at vi ikke kan yde tilsagn om retshjælpsdækning til den påtænkte sag.
>
> Afslutningsvis skal vi bemærke, at vi ikke er i besiddelse af mentalerklæringen eller dommen fra 2016."

Nævnet har også modtaget klagerens brev af 13/1 2019 med en politianmeldelse af 18/11 2018, selskabets brev af 22/1 2019, klagerens brev af 24/1 2019, selskabets brev af 21/2 2019, klagerens brev af 11/3 2019, selskabets brev af 15/3 2018, klagerens brev af 23/3 2019, og selskabets kommentar af 25/4 2019.

Styrelsen for Patientsikkerhed har i et brev af 2/2 2017 til klageren blandt andet oplyst:

> "Som vi oplyste i vores brev til dig den 29. august 2016 og den 27. januar 2017, kan vi ikke behandle din klage.
>
> **Derfor afviser vi din klage**
> Vi er en administrativ myndighed, der kun behandler klager over sundhedsfaglig virksomhed i sundhedsvæsenet. Det følger af §§ 1 og 2 i klage- og erstatningsloven.
>
> En mentalerklæring bliver udarbejdet efter retsplejelovens § 809 til brug for rettens vurdering af fastsættelse af straf eller anden retsfølge. Derfor bliver mentalerklæringen indhentet og vurderet af en domstol og kan ikke også blive vurderet af en administrativ myndighed."

Af et udkast til processkrift fra klageren fremgår det blandt andet:

> **"Anbringender:**
> ...
> Videre gøres det gældende, at der ikke er grundlag for at stille diagnosen …, som sket i mentalerklæring af 16. marts 2016, og at erklæringen derfor skal annulleres på det punkt, der strider psykologiske tester og psykiaters oplysninger om sagen.
> Sagsøger har snakket med overlæger … 2 gange 5 min hver gang, hvilket ikke er nok. Heller ikke reservelæge … havde oplysninger til at stille diagnose. Derfor er der Ingen bekræftelse i praksis, at F22.0 er kriminalitets frembringende hos sagsøger.
> Der er heller ikke grundlag for konklusionen i mentalerklæringen om en [dom], fordi det er praktisk bevist unødvendighed af en psykiatrisk behandling til formål imf. § 68 Straffeloven. Uanset af vurderinger eller opfattelse er sagssøger kriminalfri og behandlingsfri samtidigt-lige som hele livet, hvilke gør Konklusionen om en behandlingsdom irrelevant i sagen.
> Konklusioner af 3 kliniske psykologer i Mentalerklæring om [klagers] fuldstændige normalitet og funktionalitet med høj IQ tal og uden en tegn på skizofreni eller affektive ledelse skal tages til følge."

5. 93186

I betingelserne for retshjælpsforsikring hedder det blandt andet:

> "**3. Hvad dækker retshjælpsforsikringen?**
> Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet.
>
> **3.2 Rimelig grund**
> Det er en betingelse for dækning, at der er rimelig grund til at indbringe tvisten for domstolene eller voldgift. Hvis der efter Alkas opfattelse ikke er rimelig grund, skal Alka begrunde det.
>
> **4. Dækningsperiode**
> Forsikringen dækker omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden indtræder i perioden fra forsikringens ikrafttræden og indtil dennes ophør.
>
> Søgsmålsgrunden anses for indtrådt på tidspunktet for den væsentligste årsag til tvisten.
>
> **5. Hvilke tvister er ikke dækket?**
> Følgende tvister er ikke omfattet af retshjælpsdækningen:"

Nævnet udtaler:

Klageren er utilfreds med, at selskabet har afvist at yde tilsagn om retshjælpsdækning til en retssag vedrørende indholdet af en mentalerklæring af 16/3 2016, der blev udarbejdet i forbindelse med en straffesag. Klageren blev dømt på baggrund af mentalerklæringen, og hun ønsker, at mentalerklæringen annulleres, da den er forkert. Hun har anført, at behovet for at anlægge sagen først er opstået efter den 5/11 2018, hvor mulighederne for ophævelse af dommen var udtømte.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at søgsmålsgrunden er opstået før forsikringen trådte i kraft den 16/7 2018. Selskabet har henvist til, at søgsmålsgrunden er tidspunktet for den væsentligste årsag til tvisten, jf. forsikringsbetingelserne punkt 4, og at dette tidspunkt i sagen kan fastsættes til datoen for mentalerklæringen. Selskabet har også anført, at klageren tidligere har klaget over mentalerklæringen til Styrelsen for Patientsikkerhed, der har afvist at behandle sagen. Selskabet har videre anført, at tvisten om mentalerklæringen er en uadskillelig del af retssagen, hvorfor tvisten også med henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt 5.7 er undtaget retshjælpsdækning.

6. 93186

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at kritisere selskabets afslag på at yde tilsagn om retshjælpsdækning til retssagen vedrørende mentalerklæringen med henvisning til, at søgsmålsgrunden er opstået, inden forsikringen trådte i kraft. Nævnet har ikke fundet anledning til at tage stilling til, om tvisten hører under undtagelsen vedrørende straffesager.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at tvisten udspringer af klagerens utilfredshed med mentalerklæringen, og at indholdet af denne har været klageren bekendt siden 16/3 2016. Nævnet har også lagt vægt på, at klageren flere gange ses at have klaget til Styrelsen for Patientsikkerhed over erklæringen. Det forhold, at klageren har oplyst, at behovet for at udtage stævning først er opstået den 5/11 2018, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings